

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
ŠÚROVCE
2014 – 2020**

december 2013

Vypracoval:

MEDIA COELI ®

www.mediacoeli.sk

Nasledujúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) je vypracovaný v súlade s paragrafom 8 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a s princípmi tvorby strategického dokumentu uvedené v Metodickej príručke pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce z dielne Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR, Sekcia regionálnej politiky z roku 2004.

Ciele a priority nasledujúceho PHSR sú v súlade cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2020/30, zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2009 – 2015 a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

OBSAH

1. Úvod	5
2. Analytická časť PHSR.....	7
2.1. Ekonomické a sociálne východiská	7
2.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje	7
2.1.1.1. Prírodné danosti obce	8
2.1.1.2. Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb	9
2.1.1.3. Štruktúra obyvateľstva	12
2.1.2. Ekonomika	15
2.1.2.1. Základné ekonomické ukazovatele obce	15
2.1.2.2. Odvetvia výroby a služieb	16
2.1.2.3. Vývoj nezamestnanosti v obci	17
2.1.3. Občianska vybavenosť	18
2.1.3.1. Technická infraštruktúra.....	18
2.1.3.2. Energetická infraštruktúra	20
2.1.3.3. Sociálna infraštruktúra	20
2.1.3.4. Zdravotná infraštruktúra	21
2.1.3.5. Kultúrna infraštruktúra	21
2.1.3.6. Verejnoprospešné inštitúcie	22
2.1.3.7. Bývanie.....	22
2.1.4. Vzdelávanie, kultúra a šport	23
2.1.4.1. Vzdelávanie	23
2.1.4.2. Kultúra	24
2.1.4.3. Šport	24
2.1.5. Životné prostredie	25
2.1.5.1. Voda.....	25
2.1.5.2. Pôda.....	25
2.1.5.3. Ovzdušie	26
2.1.5.4. Odpady	26
2.2. Analýza realizovaných opatrení.....	27
2.3. SWOT analýza	28
2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	29
2.4.1. Kľúčové disparity	29
2.4.2. Hlavné faktory rozvoja.....	30
2.5. Finančná analýza	30
2.5.1. Prehľad majetku a zdrojov	31
2.5.2. Štruktúra majetku a rozloženie zdrojov	31

2.5.3. Prehľad pohľadávok a záväzkov	32
2.5.4. Analýza príjmov a výdavkov	33
3. Strategická časť.....	34
3.1. Rozvojová stratégia.....	34
3.1.1. Ciele a priority	34
3.1.1.1. Opatrenia a aktivity	36
3.1.1.2. Opis rozvojovej stratégie.....	41
3.2. Finančný plán	43
3.2.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie	44
4. Programová časť.....	47
4.1. Zabezpečenie realizácie	47
4.2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	48
4.3. Monitorovanie a hodnotenie	48
5. Záver	49
6. Výklad pojmov a skratiek.....	49

1. Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 5 – 10 rokov. Dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia a preto pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, aj PHSR je natoľko dôležitý a užitočný, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú. Z hľadiska jeho záberu by mal byť základným rozvojovým programom obce. Po schválení v zastupiteľstve by mal byť pre dané obdobie určujúci pre všetkých predstaviteľov obce.

Povinnosť obce vypracovať PHSR vyplýva zo zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako „strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie obce“. Spracovaním tohto dokumentu obec napĺňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania.

Hlavné ciele PHSR sú:

- analyzovať hospodársky a sociálny rozvoj obce, hlavné smery jej vývoja a stanoviť ciele a prvoradé potreby
- určiť úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach podpory regionálneho rozvoja
- navrhnúť finančné a administratívne zabezpečenie cieľov obce
- sformulovať stratégiu smerovania daného územia, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy občanov (širokej verejnosti) a zároveň je v súlade s vyššími koncepciami štátu, VÚC, príslušného mikroregiónu, rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod.
- zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na momentálne personálne obsadenie vo vedení obce
- určiť možnosti využitia dotácií na financovanie zámerov obce (schválený PHSR obce je povinnou prílohou pri žiadostiach o čerpanie dotácií z fondov Európskych spoločenstiev v oblasti rozvoja obce)

Hoci PHSR nie je právne záväzný dokument ako napríklad územný plán obce, je potrebné ho vnímať ako základný koncepčný materiál, ktorý identifikuje hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj daného územia spoločné, a určí opatrenia, ktoré by mali prispieť k riešeniu týchto problémov. Zároveň je to otvorený dokument, ktorý je potrebné podľa vopred stanovených pravidiel dopĺňať a aktualizovať.

Východiskami pri tvorbe PHSR obce Šúrovce boli:

- zákon 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení
- zákon 583/2004 Z.z. O rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- zákon 539/2008 Z.z. O podpore regionálneho rozvoja a metodický pokyn pre tvorbu PHSR
- Stratégia rastu EÚ do roku 2020
- Partnerská dohoda na roky 2014 - 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009-2015
- Územný plán obce Šúrovce

- Program odpadového hospodárstva obce Šúrovce na roky 2011 - 2015 s výhľadom do roku 2020
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Šúrovce na roky 2013 - 2020

PHSR Šúrovce rieši rozvoj obce v súlade s jej špecifikami a požiadavkami modernej spoločnosti. Môže významne prispieť k zvýšeniu prosperity územia. Dokument vyjadruje spoločnú víziu budúceho rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania. Navrhované aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci.

2. Analytická časť PHSR

2.1. Ekonomické a sociálne východiská

2.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

Obec Šúrovce leží vo východnej časti okresu Trnava 12 km od krajského mesta Trnava a zaraďuje sa k väčším obciam Trnavského regiónu. Katastrálne územie obce je ohraničené katastrami susedných obcí, a to:

- zo severovýchodu katastrálnym územím obcí Siladice a Dvorníky
- z východu katastrálnym územím obce Vinohrady nad Váhom
- z juhu katastrálnym územím mesta Sereď
- z juhozápadu katastrálnym územím obce Križovany nad Dudváhom
- zo západu katastrálnym územím obce Zavar.

Kataster obce Šúrovce pozostáva z katastrov Veľké Šúrovce I, II – 999ha, Zemianske Šúrovce – 163ha, Valtov Šúr – 486ha, Varov Šúr – 442ha. Celková výmera katastrálneho územia je 1 990 ha (19 909 009 m²), z toho celková výmera zastavaného územia je 1 420 208 m². Kataster obce sa nachádza v priemernej nadmorskej výške 132 m n. m. Podľa údajov Krajského štatistického úradu bolo k 31.12.2011 v obci 2 280 obyvateľov. Z toho vyplýva hustota osídlenia 115 obyv/km².

Z hľadiska dostupnosti má obec výhodnú polohu vďaka blízkosti diaľnice D1, rýchlostnej cesty R1 a budovaného obchvatu okolo mesta Trnava.

Členstvo a partnerstvo obce:

1. Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS)
2. Združenie miest a obcí, región JE Jaslovské Bohunice

Ekonomická angažovanosť obce:

1. TAVOS – Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s.
2. Krízový fond Trnavského samosprávneho kraja

Historickou dominantou z roku 1793-1811 je klasicistický farský kostol sv. Michala archanjela, postavený na mieste staršieho chrámu. V miestnych častiach sa nachádzajú ďalšie sakrálne stavby: kaplnka Božského Srdca Ježišovho vo Valtovom Šúri (1910) a kaplnka sv. Jozefa vo Varovom Šúri (1885), kaplnka Sedembolestnej Panny Márie v Zemianskych Šúrovciach (1869) a kaplnka sv. Urbana za Váhom (1869). Iné pamiatky sú: socha sv. Vendelína (1759), Stĺp Najsvätejšej Trojice (1781) a pomníky padlých v 1. a 2. svetovej vojne.

Prvá písomne doložená správa, ktorá uvádza farnosť Šúrovce (pôvodne Veľké Šúrovce), je z roku 1291 a teda ju môžeme zaradiť medzi naše najstaršie farnosti (aspoň do 13. storočia). Nie je možné vylúčiť ani staršie obdobie i keď nateraz nepotvrdené a to vzhľadom na polohu a okolité staré farnosti. Farnosť okrem pôvodných Šúrovciakov tvorili aj neskôr vzniknuté lokality ako Valtov a Varov Šúr, osada Botseg, Zemianske Šúrovce a od konca 15. storočia aj Čepene. Začiatkom druhého desaťročia 17. storočia bol kostol sv. Michala archanjela v Šúrovciach zabraný nekatolíckmi. V roku 1615 tu pôsobil "správca kostola" Štefan Baronkay. V roku 1634 dochádzal do Šúrovciakov protestantský kazateľ. V rámci cirkevnej organizácie farnosť Šúrovce patrila do ostrihomského arcibiskupstva, od roku 1922 do Apoštolskej administratívy trnavskej a od zriadenia Slovenskej cirkevnej provincie do arcibiskupstva trnavského. V rámci ostrihomského arcibiskupstva bola farnosť v archidiakonáte bratislavskom, po zriadení dekanátov najskôr dekanáte seneckom, po roku 1922 v dekanáte seredskom. Dnes do farnosti Šúrovcejskej patria len Šúrovce (s miestnymi časťami).

2.1.1.1. Prírodné danosti obce

Prírodný potenciál vymedzuje geografická charakteristika, klimatické podmienky, geologické zdroje, pôdne podmienky, hydrologické podmienky, flóra a fauna.

Z **geografického hľadiska**, charakter katastra obce ovplyvňuje poloha obce v Podunajskej nížine medzi dvomi riekami – Váhom a Dudváhom. Z hľadiska krajinskej štruktúry predstavuje kataster obce krajinu vidieckeho typu s absolútne prevládajúcou poľnohospodárskou funkciou. Jej dominantnosť zvyrazňujú minimálne plochy lesov a vodných tokov so sprievodnou líniovou, nelesnou stromovou a drevinovou vegetáciou.

Poľnohospodárska výroba je zameraná prevažne na rastlinnú výrobu.

Z celkovej rozlohy obce 19 909 009 m² (1990 ha) tvorí¹:

- poľnohospodárska pôda celkom 15 800 073 m²

z toho 15 013 396 m² orná pôda

6 155 m² vinice

428 751 m² záhrady

15 384 m² ovocné sady

336 387 m² trvalý trávny porast

- nepoľnohospodárska pôda celkom 4 108 936 m²

z toho 1 215 214 m² lesný pozemok

802 757 m² vodná plocha

1 420 208 m² zastavané plochy

¹ Zdroj: Databáza regionálnej štatistiky, Štatistický úrad SR, údaje sú za rok 2012.

670 757 m² ostatné plochy

Obec Šúrovce patrí do teplej, mierne vlhkej **klimatickej oblasti** s miernou zimou. Priemerná januárová teplota dosahuje -2,2°C a cez leto dosahuje priemernú júlovú teplotu 19,7°C. Vlhkostné pomery zodpovedajú nížinnej polohe okolia. V priebehu roka minimum relatívnej vlhkosti pripadá na apríl (67%) a maximum na december (86%). Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje približne 619 mm.

Okolie má pri svojej nížinnej a veternej polohe pomerne malú oblačnosť. Ročný úhrn zrážok v dlhodobom priemere dosahuje približne množstvo, aké zodpovedá nadmorskej výške územia. Prúdenie vetra je v prízemnej vrstve usmernené orientáciou doliny Váhu. Prevládajúci smer vetra za rok je severný a severozápadný a jemu zodpovedajúci opačný vietor od juhovýchodu.

Katastrálne územie Šúroviec leží v širokom pásme **černozezí**. Okolo potokov sa nachádzajú čiastočne lužné pôdy. Černozeze majú dobrú prirodzenú zásobu živín a fyzikálne vlastnosti, ktoré zvyšujú odolnosť voči civilizačným vplyvom. Humusová tmavohnedá vrstva je 40-70 cm a postupne prechádza do materskej horniny. Černozeze patria k najkvalitnejším poľnohospodárskym pôdam a majú veľmi dobrú úrodnosť. Pôda je zväčša stredne ťažká, s drobno-hrudkovitou štruktúrou, vynikajúcim vodným a vzdušným režimom.

Dominujúcim **vodným tokom** je rieka Váh, pretekajúca východne od sídla zo severu na juh vo vzdialenosti 0,4 – 0,5 km. Západne vo vzdialenosti cca 1,1km preteká Dudváh. Obec Šúrovce je dislokovaná v rovinatej nive pravostranného povodia rieky Váh, medzi hydrouzlami Hlohovec a Sered'. Hydrologickú štruktúru širšieho územia tvoria aluviálne náplavy Váhu s podzemnými vodami, korešpondujúcimi s hladinami riečnej sústavy.

Z hľadiska **flóry** sa na území obce Šúrovce nachádzajú monokultúry kultivarov euroamerických topoľov, nálety lužných lesov a trávnaté porasty teplomilného charakteru.

Najväčšie zastúpenie majú: jaseň, lipa, jelša, topoľ, vrba, agát, javor, orgován, pagaštan, baza čierna, ruža šíповá, trnka, platan kanadský, buk, borovica, breza. Z rastlinných spoločenstiev sú zastúpené prhl'ava dvojdomá, palina obyčajná, lastovičník väčší, loboda tatárska, fialka ružová, púpava lekárska, snežienka jarná, plúcnik lekársky, durman obyčajný, bodliak trnitý a viaceré druhy tráv.

Z hľadiska fauny je tento biotop veľmi významnou lokalitou vzhľadom na bohaté zastúpenie druhov stavovcov typických pre biokoridor Váh.

Zo šeliem sa vyskytuje líška, kuna lesná, tchor a lasica obyčajná, z kopytníkov srnec, občasne diviak, z vtákov plamienka driemavá, kuvik obyčajný, migruje haja červená, kaňa sivá, sokol myšiar a iné. Z poľovnej zveri sa vyskytuje bažant, jarabica, zajac poľný a kačica divá. Veľkú skupinu tvoria spevavce, krkavcovité vtáky, drozdy. Priamo v obydliach žijú lastovičky a belorítky domové, vrabce a komináriky.

2.1.1.2. Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb

Podnikateľské prostredie v obci nie je rozvinuté, ekonomická situácia nie je priaznivá a jej stav je odrazom malého počtu existujúcich podnikateľských subjektov a výrobných prevádzok. Drobní živnostníci zamestnávajú len relatívne malý počet obyvateľov, čo zďaleka nepostačuje na absorbovanie miestnej ponuky pracovných síl, z ktorých viac ako

dve tretiny ekonomicky činného obyvateľstva odchádza za prácou mimo obce. Najviac občanov dochádza do práce do Trnavy (ŽOS, SACHS, SONY, JOHN MENVILLE)

Najväčším zamestnávateľom v obci je firma HORSES. V obci je evidovaných jedenásť samostatne hospodáriacich roľníkov. U siedmich prevažuje rastlinná výroba, štyria sa venujú ostatnej činnosti – okrasné dreviny, kvety návrhy sadovníckych úprav.

Rozvoj nepoľnohospodárskych ekonomických činností je podmienený tým, že poľnohospodárska prvovýroba nebude v budúcnosti dominantným odvetvím na vidieku. Iné zdroje zamestnanosti je potrebné hľadať v prevádzkach finalizácie poľnohospodárskej prvovýroby a služieb poľnohospodárstvu. Významnou príležitosťou pre obec je rozvoj remeselnej výroby vrátane tradičných remesiel. Potenciálom rozvoja obce sú tiež ďalšie služby obyvateľstvu poskytované formou malých, rodinných podnikov a tiež vidiecka turistika a agroturistika.

Tabuľka 1
Členenie podnikateľských subjektov do jednotlivých sfér

Rok 2013	počet subjektov
Primárna sféra	
poľnohospodárske družstvo	
SHR	11
<i>SPOLU</i>	11
Sekundárna sféra	
píla - obaly	
pekáreň	
textilná výroba	
výroba nábytku	4
výroba technickej keramiky	
výroba plastov	
výroba okien	
Iné	3
<i>SPOLU</i>	7
Terciárna sféra	
Obchod	
potraviny	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce 2014 - 2020

predaj vína	
rozličný tovar	7
drogéria	
obuv	
textil	
nábytok	
stavebniny	1
trafika	1
Ostatné služby	9
reštaurácia	1
stolárstvo	
pohostinstvo	3
kaderníctvo	2
zámočníctvo	1
pedikúra - manikúra	1
technické plyny	1
autoservis	1
pohrebníctvo	1
ČSPL - čerpacia stanica	
oprava elektrospotrebičov, motorov	
zberné suroviny	
stavebné práce	5
chemická ochrana rastlín	
Geodetické služby	2
SPOLU	17
CELKOM PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV	44

2.1.1.3. Štruktúra obyvateľstva

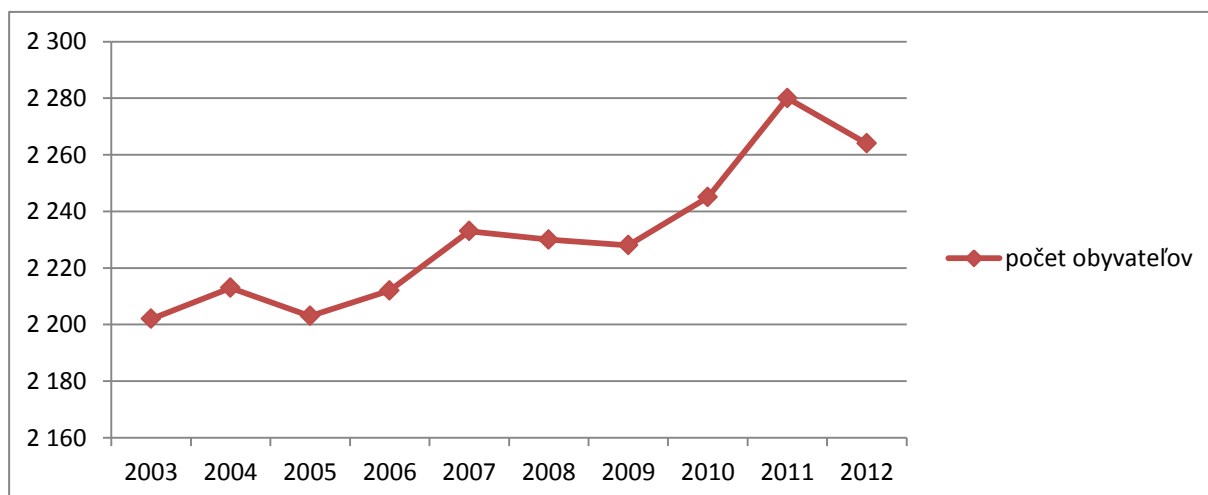
Obec Šúrovce má charakter vidieckeho osídlenia v podmienkach trnavského regiónu, s obvyklými demografickými a ekonomickými podmienkami (vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku, prevyšujúci počet obyvateľov v predproduktívnom veku).

V dôsledku týchto skutočností nie je možné počítať s plynulým zdrojom obce z vlastných demografických a hospodárskych zdrojov a nevyhnutné je vytvoriť podmienky na demografickú obnovu, prípadný rast vyvolať následne prísunom nových ekonomických zdrojov i hospodársky rast a rozvoj obce.

Tabuľka 2
Štruktúra obyvateľstva v rokoch 2003 – 2012

Rok	Predproduktívny vek		Produktívny vek		Poproduktívny vek		Počet obyvateľov celkom	Index starnutia
	0 – 14 rokov		15 -59 rokov		60 a viac rokov			
	počet	%	počet	%	počet	%		
2003	358	16,18	1315	59,45	539	24,37	2212	150,56
2005	322	14,62	1341	60,87	540	24,51	2203	167,70
2006	305	13,79	1365	61,71	542	24,50	2212	177,70
2007	307	13,75	1367	61,22	559	25,03	2233	182,06
2008	301	13,50	1374	61,61	555	24,89	2230	184,39
2009	288	12,93	1366	61,31	574	25,76	2228	199,31
2010	303	13,50	1359	60,53	583	25,97	2254	192,41
2011	295	12,94	1600	70,18	385	16,89	2280	130,51
2012	288	12,72	1583	69,92	393	17,36	2264	136,46

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Šúrovce za roky 2003 - 2012

Tabuľka 3
Prirodzený prírastok obyvateľstva

Rok	Narodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok (- úbytok)	Priťahovaní	Vystaňovaní	Prírastok (- úbytok)	Celkový prírastok (- úbytok)
2003	18	29	-11	44	37	7	-4
2005	9	31	-22	37	25	12	-10
2010	28	23	5	38	26	12	17
2012	15	29	-14	25	27	-2	-16

Tabuľka 4
Index vitality (pomer predproduktívny vek/poproduktívny vek x 100)

	2003	2005	2010	2012
Index vitality	66,41	59,62	51,97	73,28

Index vitality dosahuje hodnotu v porovnávaných rokoch pod 100% s mierne klesajúcou tendenciou s výnimkou roku 2012, kedy došlo k nárastu indexu vitality. Tento nárast však nespôsobil vyšší počet detí, ale výrazne nižší počet ľudí v poproduktívnom veku oproti predchádzajúcim rokom. Index vitality pod úrovňou 100% znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku. Index je dlhodobo pod hodnotou na úrovni Trnavského kraja. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2009 dosiahol index vitality na úrovni kraja 111,5 %, pričom prognózy hovoria o klesajúcom indexe v roku 2015 na úrovni 94,4, 2020 na úrovni 80,5 a 2025 na úrovni 69,2.²

Z pohľadu budúceho vývoja súčasná demografická štruktúra obce nevytvára priaznivé predpoklady pre rast počtu obyvateľov v obci. Za uplynulých desať rokov sa počet obyvateľov v obci zvýšil len o 52, no zároveň vekový priemer vzrástol a klesol celkový počet detí do 14 rokov. V záujme dlhodobej udržateľnosti rozvoja obce a tiež ekonomickej stability obce je potrebné zvážiť opatrenia na zmenu tohto negatívneho vývoja. Medzi vhodné opatrenia patria napríklad:

- vytvorenie podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu, prípadne výstavbu nájomných bytov, čo zníži migráciu mladých do mesta a zároveň môže pritiahnúť nových obyvateľov, ktorí túžia po bývaní vo vidieckom prostredí
- zavedenie obecného príspevku pri narodení dieťaťa
- zavedenie opatrení na podporu mladých rodín v obci

² „Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja – zadanie, september 2011, Trnavský samosprávny kraj, str. 25; citované zo zdrojov ŠÚ SR r,2009 a z Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, Infostat, VDC, november 2008 pre roky 2015-2025

Tabuľka 5
Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Národnosť	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v %
Slovenská	2189	96,73
Maďarská	7	0,30
Česká	1	0,04
Nemecká	2	0,10
Poľská	2	0,10
Chorvátska	1	0,04
Ostatné	3	0,13
Nezistené	58	2,56
Spolu	2263	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 6
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie/cirkev	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v obci v %
Rímsko-katolícka	1952	86,25
Evanjelická augsburského vyznania	13	0,51
Pravoslávna	1	0,04
Gréckokatolícka	4	0,17
Nezistené	293	12,94
Spolu	2263	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 7
Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Stupeň najvyššie dosiahnutého vzdelania	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v obci v %
Základné	383	16,92
Učňovské (bez maturity)	475	20,98
Stredné odborné (bez maturity)	265	11,71
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	79	3,49
Úplné stredné odborné (s maturitou)	381	16,83

Úplné stredné všeobecné	79	3,49
Vyššie odborné	23	1,01
Vysokoškolské bakalárske	45	1,98
Vysokoškolské	159	7,02
Vysokoškolské doktorandské	8	0,35
Bez vzdelanie nezistené	300	13,25
Spolu	2263	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Na základe vyššie uvedených tabuliek 5-7 je zrejmé, že obyvateľstvo obce Šúrovce v hlavných líniách kopíruje štatistické ukazovatele na úrovni Trnavského kraja.

2.1.2. Ekonomika

2.1.2.1. Základné ekonomické ukazovatele obce

V súlade s paragrafom 9 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení v platnom znení a paragrafom 25 ods. 1 zákona 303/1995 Z.z. O rozpočtových pravidlách v znení neskorších zmien a doplnkov je základom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce rozpočet obce v danom kalendárnom roku. V zmysle zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy by obec mala pripravovať viacročný rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky. Viacročné programovanie rozpočtu umožní efektívnejšie prepojenie kapitálových výdavkov a implementácie rozvojovej stratégie obce uvedenej v tomto PHSR.

Rozpočet je finančný plán, ktorý vymedzuje služby a spôsob, akým sa budú poskytovať. Stáva sa tak základnou smernicou, ktorou volené orgány riadia výkonný aparát pri zabezpečovaní služieb. Rozpočet musí zabezpečovať súlad príjmov a výdavkov, zodpovedné a zodpovedajúce nakladanie s verejnými prostriedkami. Stanovená štruktúra príjmov a výdavkov vytvára podmienky pre získavanie príjmov a používanie prostriedkov v súlade so zákonom.

Tabuľka 8
Základné ekonomické ukazovatele (v EUR)

Ukazovateľ	2011	2012	2013
Príjmy z miestnych daní a poplatkov	131 199	135 559	127 753
Príjmy z podielových daní	389 215	430 000	420 000
Štátne dotácie, transfery a granty	262 602	302 779	306 082
Nedaňové príjmy	103 704	102 199	69 199

Príjmy celkom	920 211	982 837	932 600
Bežné výdavky	863 117	880 831	874 987*
Kapitálové výdavky	57 919	34 419	57 613*
Výdavky celkom	928 334	970 537	923 600

Pozn: * ide o rozpočtované výdavky na rok 2013, nie o skutočné plnenie.

2.1.2.2. Odvetvia výroby a služieb

Obec Šúrovce je charakteristická pomerne rozsiahlym a pestrým zastúpením rôznych oblastí podnikania. Obec vytvára priestor pre mnohé hospodárske aktivity. Okrem iných je tu tradične zastúpené poľnohospodárstvo, stavebníctvo, textilný priemysel, služby a potravinárstvo.

Tabuľka 9

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v obci v %
Pracujúci (okrem dôchodcov)	918	40,56
Pracujúci dôchodcovia	32	1,41
Osoby na materskej dovolenke	5	0,22
Osoby na rodičovskej dovolenke	60	2,65
Nezamestnaní	137	6,05
Študenti stredných škôl	98	4,33
Študenti vysokých škôl	55	2,43
Osoby v domácnosti	11	0,48
Dôchodcovia	548	24,21
Príjemcovia kapitálových príjmov	1	0,04
Deti do 16 rokov	319	14,09
iná	14	0,61
Nezistená	65	2,87
Ekonomicky aktívni (celkom)	1092	48,25
Spolu	2263	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

2.1.2.3. Vývoj nezamestnanosti v obci

Jednou z hlavných priorít obce je zvyšovať zamestnanosť a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne občanov. Podporou rozvoja podnikateľského prostredia, služieb a cestovného ruchu chce obec vytvoriť nové efektívne pracovné príležitosti pre nezamestnanú aktívnu pracovnú silu a tým postupne znižovať nezamestnanosť v obci.

Analýza nezamestnanosti vychádza z údajov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ktorý mapuje štruktúru nezamestnaných v okrese. Percento nezamestnanosti v obci dosahuje okresný priemer (v júli 2011 dosiahla nezamestnanosť 6,17 %) pri výpočte podielu nezamestnaných na celkovom počte obyvateľov. Dôvodom je zamestnanosť podstatnej časti občanov v produktívnom veku vo firmách v okresnom meste Trnava.

Poskytnuté údaje potvrdzujú pomerne stabilný vývoj nezamestnanosti v sledovanom období na úrovni 6 %, čo zodpovedá miere evidovanej nezamestnanosti v okrese Trnava.

Vývoj počtu nezamestnaných v obci je pomerne stabilný. Miera nezamestnanosti (pozitívne i negatívne) sa môže meniť aj podľa tvorby pracovných miest v meste Trnava a blízkom okolí, vzhľadom k dochádzkovej vzdialenosti. Zníženie nezamestnanosti môže pozitívne ovplyvniť aj výstavba nových lokalít priemyselného parku pri krajskom sídle vo vzdialenosti do 20 km.

Obec využíva inštitút verejno-prospešných prác ako spôsob znižovania nezamestnanosti formou organizovania aktivačných prác. Tieto prispievajú k zveľaďovaniu obecného majetku a životného prostredia občanov. V súčasnej dobe sú takto zamestnaní na obecnom úrade dvaja ľudia.

Pre zníženie nezamestnanosti v obci je potrebné:

- stabilizovať počet obyvateľov s výhľadom na postupný nárast
- vytvoriť podmienky pre novú bytovú výstavbu
- podnietiť tvorbu pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít v súkromnom sektore
- dobudovať zariadenia občianskej vybavenosti a služieb
- dobudovať technickú infraštruktúru ako nevyhnutný predpoklad rozvoja obce

2.1.3. Občianska vybavenosť

2.1.3.1. Technická infraštruktúra

V obci vykonáva svoju činnosť Obecný úrad Šúrovce s počtom 6 zamestnancov obecného úradu, štyria administratívny pracovníci, údržbár a upratovačka na polovičný úväzok. Najvyšším výkonným a štatutárnym orgánom obce je starosta. Rozhodovacím orgánom v najdôležitejších otázkach života obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré tvorí 9 poslancov volených tak ako starosta obce v priamych voľbách. Zastupiteľstvo zriadilo tieto odborné poradné orgány:

- Sociálna a zdravotná komisia
- Finančná komisia
- Komisia správy cintorínov
- Komisia ochrany verejného poriadku
- Komisia školstva a práce s mladými
- Kultúrna komisia
- Komisia skrášľovania, investícií a výstavby
- Stavebná komisia a životného prostredia
- Športová komisia

Obec prostredníctvom zriadeného spoločného obecného úradu vykonáva prenesené kompetencie výkonu štátnej správy od 1. januára 2003 pre oblasť územného plánovania a stavebného poriadku. Ostatné kompetencie vykonáva vlastnými kapacitami pracovníkov.

V obci pôsobí miestny Farský úrad Šúrovce, ktorý vykonáva kompetencie určené zákonom o rodine na úseku uzatvárania manželstva.

Výchovu a vyučovanie vykonáva plno organizovaná základná škola s materskou školou a so školskou jedálňou.

Občiansku vybavenosť plní aj obecné zdravotné stredisko. Pôsobí tu obvodný všeobecný lekár, detský lekár a lekárneň. Služby sú poskytované nad rámec obce. V obci sa nachádza pobočka Slovenskej pošty, predajne potravín, konfekcie, textilu a rozličného tovaru, pohostinstvá a reštaurácia.

Obecná technická infraštruktúra je pomerne dobre vybudovaná. V obci je zavedený zemný plyn a vybudovaný vodovod a kanalizácia. Verejné osvetlenie je zavedené vo všetkých častiach obce. Vedenie elektrickej energie je vzdušné. Hromadnú dopravu zabezpečujú pravidelné autobusové spoje SAD. V obci sa nachádzajú 4 autobusové zastávky.

Územie obce Šúrovce je začlenené do širšieho okolia iba **dopravnými väzbami** nižšej kategórie, a to:

- III/5134 Sereď – Leopoldov
- III/5131 Šúrovce – Zavar
- III/5136 prepojenie
- miestnymi komunikáciami o celkovej dĺžke 5 km

V obci je potrebné vybudovať obojstranné samostatné chodníky pozdĺž ciest III. triedy na celom území obce.

Mapa 1
Dopravné vzťahy

Zdroj: Územný plán Trnavského samosprávneho kraja.

Je potrebné vytvoriť priestorové podmienky pre dobudovanie odstavných a parkovacích plôch v centrálnej časti obce v priestore cintorínov v časti Veľké Šúrovce, ako aj v centrálnom priestore časti Varov Šúr a Valtov Šúr v návaznosti na úpravu týchto verejných priestranstiev

Železničná doprava do obce je vybudovaná. Obcou prechádza trasa H133 – dvojkolajná elektrifikovaná trať Galanta – Leopoldov, rozdeľujúca obec na dve časti. Železničná stanica v obci je pre osobnú i nákladnú dopravu na trase Leopoldov, Sereď, Galanta. Železničná uzlová stanica Leopoldov vzdialená cca 20km leží na magistrálnej železničnej trati M.120 – Bratislava – Trnava – Leopoldov – Piešťany – Žilina, je dvojkolajná, elektrifikovaná, v súčasnosti modernizovaná pre rýchlosť 160km/h.

Z hľadiska požiadaviek splavnenia podľa materiálu európskej komisie z r. 1994 „Európske **vodné cesty**“ je úsek Váhu Sereď – Žilina, zaradený do kategórie vodnej cesty III. Triedy s max. tonážou súpravy 1000 – 1200 ton s ponorom 1,60 – 2,00m. Predmetné vodohospodárske úpravy s cieľom viacúčelového využitia sa obmedzujú v širšom území obce Šúrovce na medzihrádzový priestor a derivačný kanál na ľavobrežné územie toku Váhu. Tento zámer je premietnutý do územného plánu obce.

Pre účely **cyklickej** dopravy nie je vyčlenená samostatná komunikácia. Sieť účelových zariadení miestnych komunikácií slúži aj pre turistické trasy sprístupňujúce turistické miesta katastra. Nutnosť riešenia samostatných cykloturistických chodníkov sa predpokladá vzhľadom v nadväznosti na trasy navrhované VÚC Trnava (na vyššie uvedenej mape označené červenými bodkami).

V **leteckej** doprave občania obce využívajú vnútroštátne a medzinárodné letecké spojenia z medzinárodného letiska Bratislava vzdialeného 48 km od obce. Najbližšie letisko sa nachádza v meste Piešťany (30km) s jednou betónovou vzletovou a pristávacou dráhou 2000m. Letisko nemá štatút medzinárodného letiska a je využívané na nepravidelnú prevádzku súvisiacu s kúpeľným centrom Piešťany.

V obci prebieha bytová výstavba vidieckeho charakteru a tak **parkovanie** súkromných vozidiel je vyriešené v rámci garážovania v rodinných domoch, resp. odstavnými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch. Pre zariadenia občianskej vybavenosti a služieb slúžia plochy vedľa miestnych komunikácií alebo priamo krajnice vozoviek, tie však nemožno zaradiť medzi parkovacie plochy.

2.1.3.2. Energetická infraštruktúra

Zásobovanie obce **elektrickou energiou** sa vykonáva deviatimi transformačnými stanicami. Transformačné stanice sú stožiarové alebo stĺpové, dobre prístupné, osadené pri komunikáciách. Rozvody v obci sú vybudované ako vzdušné vedenia trasované pozdĺž verejných komunikácií

Obec Šúrovce je plne **plynofikovaná** od roku 1998 a na plynový rozvod je napojených asi 90% domácností.

Na území obce existuje pevná **telefónna sieť** spoločnosti Slovak Telecom a mobilná telefónna sieť T-Mobile a Orange. Digitalizáciou telefónnej siete sa výrazne zlepšila komunikačná dostupnosť a využitie internetu. Dosiahnutý stav dostatočne zabezpečuje súčasné potreby obce a vzhľadom na skutočnosť, že kapacita siete je vybudovaná s dostatočnou rezervou, umožní napojenie i budúcich záujemcov. Obec má zabezpečené aj mikrovlnné pripojenie na internet.

Zásobovanie pitnou vodou je z **verejného vodovodu** v správe TAVOS, a.s. Trnava. Obec má vybudovaný celoobecný vodovod. Jeho dostavba sa zrealizovala v prvej polovici deväťdesiatych rokov, čím sa vytvorili podmienky na zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou a vylúčilo sa zdravotne nevyhovujúce individuálne zásobovanie zo studní. Z hľadiska územného, resp. priestorového usporiadania vodovodnej siete, táto vypĺňa celé zastavané obytné pásmo v intraviláne sídla, t.j. umožňuje zásobovanie všetkých jeho častí. Vodovodný systém obce Šúrovce je vybudovaný pre 2995 obyvateľov. Pri súčasnej počte 2263 obyvateľov plánovaná kapacita predstavuje rezervu +732 obyvateľov s možnosťou ich napojenia na existujúcu kapacitu siete. Vodovod je v správe obce. Obecný vodovod je využitý asi na 98%.

Obec má čiastočne vybudovanú **tlakovú splaškovú kanalizáciu**. Odvádza len splaškové vody z bytového fondu, občianskej a technickej vybavenosti v intraviláne. Napojenie objektov bytového fondu a OTV je, resp. bude riešené individuálne akumulovaním splaškov v prídomových prečerpávacích šachtách, odkiaľ výtlakom cez čerpadlá sú odvádzané do tlakovej kanalizácie. Obec sa stala 11. členom Združenia obcí pre výstavbu „Spoločného kanalizačného zberača do ČOV Trnava, Malženice – Majcichov“.

2.1.3.3. Sociálna infraštruktúra

V súčasnosti v obci Šúrovce nie je žiaden objekt sociálnej starostlivosti. Sociálna infraštruktúra nie je žiadna. Jej absenciu kompenzujú okolité sídla, konkrétne zariadenia

v meste Trnava a obci Križovany nad Dudváhom a Zavare. Obec v súčasnosti nemá predpoklady pre vybudovanie plôch a objektov zabezpečujúcich potreby sociálnej infraštruktúry. Tieto potreby môže obec kompenzovať iba zavedením systému sociálnej pomoci jednotlivcom, s využitím charitatívnej pomoci a **vybudovaním komplexného areálu s objektmi, zabezpečujúcimi sociálnu starostlivosť.**

Využívanou formou sociálnych služieb je poskytovanie opatrovateľskej služby priamo v domácnostiach formou opatrovateliek. Táto je finančne najefektívnejšou formou sociálnej starostlivosti, nahrádza chýbajúce kapacity v sociálnych zariadeniach. Záujem občanov o poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnostiach rastie. Opatrovateľská služba v obci je vykonávaná cez spoločný opatrovateľský úrad formou opatrovateliek. Snahou obecného úradu je vytvoriť prostredníctvom opatrovateľskej služby čo najkvalitnejšie podmienky pre skupinu občanov, ktorí sú na túto pomoc odkázaní.

Forma ústavnej starostlivosti o starých občanov sa v obci neuplatňuje, na tento účel sa používajú zariadenia v regióne keď je vylúčené zotrvanie občana v jeho pôvodnom prostredí.

V obci rozvíja svoju činnosť miestna organizácia Jednoty dôchodcov. Klub každoročne organizuje viacero kultúrnych podujatí a programov, vrátane pravidelných stretnutí.

Výhľadové demografické trendy Slovenska hovoria o všeobecnom starnutí populácie (najmä po roku 2005 sa výrazne zvýšilo percento obyvateľov v poproduktívnom veku), čo sa prejaví zvýšeným dopytom po sociálnych službách. Na tento trend reagujú aj ciele obsiahnuté v Komunitnom pláne rozvoja sociálnych služieb obce Šúrovce na roky 2013 – 2020.

2.1.3.4. Zdravotná infraštruktúra

Zdravotná starostlivosť je v obci priamo dostupná. Základnú zdravotnú starostlivosť zabezpečuje ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, ambulancia detského lekára, zubná ambulancia a lekáreň. Za odbornou zdravotnou ambulanciou a pohotovostnou službou dochádzajú občania do okresného mesta Trnava.

Súčasnú zdravotnú stredisko pokrýva v dostatočnej miere základnú zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce. V prípade realizácie výraznejšej bytovej alebo individuálnej bytovej výstavby však vzrastie počet obyvateľov natoľko, že bude potrebné rozšíriť kapacity v zdravotníckom zariadení, vrátane detskej ambulancie. Kapacity je vhodné rozšíriť prístavbou a nadstavbou existujúceho objektu.

2.1.3.5. Kultúrna infraštruktúra

Kultúrno-historický fond obce má regionálny význam. Jeho primeranou záchranou, údržbou a využitím v oblasti kultúry a rozvoja cestovného ruchu je možné významnou mierou prispieť k ekonomickej prosperite obce. Medzi najvýznamnejšie miestne kultúrne pamiatky patria:

- Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie
- Farský kostol sv. Michala Archanjela
- množstvo prícestných sôch a krížov.

V obci je kultúrny dom s kapacitou 800 osôb, v súčasnosti má však k dispozícii približne 300 miest na sedenie. Obec tiež prevádzkuje knižnicu. Objekt kultúry je kapacitne dostatočný.

Kapacity kultúrnych zariadení pokrývajú potreby navrhovaného počtu obyvateľov s časovým horizontom do roku 2020.

2.1.3.6. Verejnoprospešné inštitúcie

Organizácie a spolky

FC Horses Šúrovce
ŠK Šúrovce
Turistický klub
Dychová hudba Šúrovanka
Záhradkársky spolok
Zväz nevidiacich
Zväz protifašistických bojovníkov
Klub dôchodcov
Dobrovoľný hasičský zbor
Poľovné združenie VAH
TJ Obecný športový klub

Žiadna zo spoločenských organizácií nemá vlastný majetok, na vykonávanie záujmovej činnosti využívajú po dohode so samosprávou zariadenia v majetku samosprávy, z jej rozpočtu sú spoločenské organizácie podľa disponibilných zdrojov dotované.

2.1.3.7. Bývanie

Schválený územný plán obce v rámci zastavaného územia rieši stavebný rozvoj s takmer stopercentným dôrazom na obytnú výstavbu rodinných domov a nízkopodlažnú bytovú výstavbu vrátane objektov základnej i vyššej občianskej vybavenosti.

V súčasnosti je v obci 768 rodinných domov. Obec je vlastníkom 13-bytovej nájomnej bytovky, skolaudovanej v novembri 2003. Prevládajúcou funkciou obce je funkcia bývania vidieckeho typu, s potrebnou doplňujúcou funkciou občianskej vybavenosti sociálnej i komerčnej, orientovanej najmä do ťažiskovej polohy zastavaného územia.

V oblasti rozvoja bytovej výstavby je potrebné vytvoriť podmienky na novú bytovú výstavbu v prelukách a disponibilných parcelách v rámci zastavaného územia. Vzhľadom na obmedzené kapacitné možnosti i komplikované majetkové vzťahy však bude potrebné budúci rozvoj obytnej funkcie v obci orientovať i do záberových lokalít a to nielen v zastavanom území, ale aj mimo zastavaného územia.

Dôležitým faktorom pre rozvoj obce je vytvorenie predpokladov pre **individuálnu bytovú výstavbu a výstavbu bytov**. Obec sa týmto snaží pritiahnúť do obce nových obyvateľov, prípadne zabrániť neželanej migrácii obyvateľstva z obce do miest.

Tabuľka 11
Charakteristika domového fondu (2013)

Názov ukazovateľa	Počet
Byty spolu	13
Z toho obývané	13
Z toho neobývané	-
Byty v osobnom vlastníctve	6
Domy spolu	768
Z toho obývané	720
Z toho neobývané	48

Zdroj: informácie Obecného úradu.

2.1.4. Vzdelávanie, kultúra a šport

2.1.4.1. Vzdelávanie

Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

Materská škola
Základná škola
Školská jedáleň

V obci je základná škola, ktorá má vlastnú jedáleň. Materská škola zriadená obcou, je využívaná len pre deti z obce, teda neslúži ako spádové predškolské zariadenie. MŠ navštevuje 76 detí, má vlastnú kuchyňu aj jedáleň.

Tabuľka 12
Počty žiakov v jednotlivých rokoch

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
MŠ	53	53	69	73	76
ZŠ	178	166	154	150	158

Hoci obec v dlhodobom horizonte nepredpokladá nárast požiadaviek na zvyšovanie kapacity predškolského zariadenia, v dôsledku demografického poklesu obyvateľstva, v súčasnosti je kapacita materskej školy nedostatočná. Materská i základná škola sú financované zo štátnych a obecných finančných prostriedkov.

Kapacita základnej školy zatiaľ postačuje. Kapacita materskej škôlky je však nedostatočná a je potrebné ju riešiť nadstavbou alebo prístavbou budovy, prípadne rozšírením materskej školy do iných priestorov. Vzhľadom na vysoký nárast počtu detí v ostatných piatich rokoch je možné predpokladať, že v strednodobom horizonte nebude postačovať ani kapacita základnej školy.

2.1.4.2. Kultúra

Historickou dominantou z roku 1793-1811 je klasicistický farský kostol sv. Michala archanjela, postavený na mieste staršieho chrámu. V miestnych častiach sa nachádzajú ďalšie sakrálne stavby: kaplnka Božského Srdca Ježišovho vo Valtovom Šúri (1910) a kaplnka sv. Jozefa vo Varovom Šúri (1885), kaplnka Sedembolestnej Panny Márie v Zemianskych Šúrovciach (1869) a kaplnka sv. Urbana za Váhom (1869). Iné pamiatky sú: socha sv. Vendelína (1759), Stĺp Najsvätejšej Trojice (1781) a pomníky padlých v 1. a 2. svetovej vojne.

V priestoroch KD je zriadená miestna ľudová knižnica, ktorá má 50 stálych čitateľov a má 7500 knižničných jednotiek.

Obec reprezentuje doma, ale aj v širokom okolí dychová hudba Šurovanka a country skupina COUNTRY FOY. Počas celého roka sa pre občanov poriadajú rôzne kultúrne akcie. V januári sa tradične koná rodičovský ples, vo februári maškarný ples pre deti, ktorý je spojený s pochovávaním basy. Pre mládež sa v priebehu roka organizujú diskotéky. V mesiaci máj je druhá nedeľa venovaná oslavám Dňa matiek. Program pre mamičky pripravujú deti z MŠ a ZŠ a na počúvanie hrá skupina COUNTRY FOX. Pri príležitosti MDD a pred vianočnými sviatkami organizuje Obecný úrad pre deti predstavenie divadielka Maškrtá. Obec nezabúda ani na starších občanov. Pravidelne pred vianočnými sviatkami pozýva svojich obyvateľov starších ako 70 rokov na vianočné posedenie spojené s občerstvením a kultúrnym programom, ktorý pripravujú žiaci Základnej školy. V mesiaci máj sú hody v miestnej časti Varov Šúr, spojené so slávnostnou sv. omšou a lunaparkom, v júni sú hody v miestnej časti Valtov Šúr a v septembri v miestnej časti Veľké Šúrovce. Počas školského roku sú pre žiakov Základnej školy organizované rôzne výchovné koncerty. V časti Varov Šúr s nachádza Centrum voľného času. V obci pracuje Nadácia Ing. Ľudovíta Ďuriša. Cieľom nadácie je podporovať rozvoj vidieka, podporovať rozvoj agroturistiky, starostlivosť o mladých poľnohospodárov, spolupráca s poľnohospodárskymi školami, organizovanie akcií za účelom získania prostriedkov na činnosť nadácie.

2.1.4.3. Šport

Obec sa nachádza v poľnohospodárskej krajine v blízkosti rieky Váh, preto formu rekreácie predstavuje najmä rybolov, kúpanie.

Obec má vybudované futbalové ihrisko s fungujúcim futbalovým klubom, ktorý hrá v okresných súťažiach. Obec tiež z rozpočtu pravidelne prispieva na rozvoj športu podporou šachového oddielu, futbalového klubu detí a financovaním prevádzky multifunkčného ihriska.

Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné a technické danosti nezaraďujú obec medzi rekreačne atraktívne oblasti cestovného ruchu vo vzťahu k širšiemu okoliu.

Z prírodných daností vychádzajú tieto predpoklady pre rekreačnú a športovú činnosť a firmy rekreácie pre obyvateľov obce:

- pre vodné športy – dostatočné
- pre prechádzky a pešiu turistiku – veľmi dobré (popri rieke Váh)
- pre zimné športy – nedostatočné (vzhľadom na terénne a klimatické podmienky)
- pre cykloturistiku -veľmi dobré

V obci zatiaľ nie je zriadené žiadne ubytovacie zariadenie, v prevádzke je jedna reštaurácia „Raisov dvor“. Súčasný bytový fond sa na účely cestovného ruchu a turizmu nevyužíva. Obec je turisticky príťažlivá svojou polohou pri Váhu. Romantické zákutia rieky lákajú k vychádzkam s možnosťou odpočinku a rybolovu. Atrakciou je plavba kompou na druhú stranu Váhu.

V oblasti rozvoja turizmu a cestovného ruchu je potrebné zamerať podporu na rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky. Obec predpokladá rozvoj aktivít a služieb cestovného ruchu na území areálu bývalého poľnohospodárskeho dvora v časti Varov Šúr.

Je potrebné zabezpečiť priestorové podmienky na vedenie cyklotrasy regionálneho významu z Trnavy cez obec Zavar až na protipovodňovú hrádzu, po ktorej je vedená regionálna cyklotrasa Piešťany – Sereď – Dunaj.

Pre každodennú rekreáciu a rekreačný šport je v obytnom území potrebné zabezpečiť zodpovedajúce plochy a využitie školského telovýchovného areálu aj pre obyvateľov obce. Žiada sa pokračovať vo vytváraní verejnej zelene pre športovú činnosť.

2.1.5. Životné prostredie

Stav životného prostredia je potrebné hodnotiť z hľadiska znečistenia základných zložiek územia, ktorými sú voda, pôda, vzduch a odpady, ktoré pôsobia na kvalitu životného prostredia.

2.1.5.1. Voda

Čo sa týka povrchových a podzemných vôd, územie nespadá do žiadnej významnej alebo chránenej vodohospodárskej oblasti. Obývaná časť obce je zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu. Studne sa neprevádzkujú na účely dodávky pitnej vody, používajú sa iba na zavlažovanie. Podzemné vody nachádzajúce sa v tomto kolektore majú volnú hladinu, sú výrazne Ca – Mg –HCO₃ typu, stredne mineralizované, tvrdé s mierne alkalickou reakciou. Ich kvalita vyhovuje požiadavkám STN 75 7111 pre pitné vody. Zraniteľnosť spodných vôd je čiastočne znečisťujúcimi látkami používaním v poľnohospodárstve.

2.1.5.2. Pôda

Hodnoty obsahu rizikových látok v pôde neprekračujú hygienické limity. Z hľadiska vlastností pôdy, ich skeletovitosti a lipnavosti pôdy, možno ich považovať za pôdy dobre odolné voči mechanickej a chemickej degradácii. Odkrytý terén až 92,3% poľnohospodársky obrábanej pôdy poskytuje podmienky na výraznú veternú eróziu, prašnosť a znižovanie kvality životného prostredia.

Acidifikácia pôdy sa prejavuje diaľkovým prenosom emisií z priemyselných centier a dopravy. Kvalita pôd vyžaduje stálu ochranu, realizáciu správnych regulačných opatrení v spôsobe obrábania, pestovania, prípravy pôd, obmedzenosťou vplyvov rizikových faktorov. Pôda je bohatstvom tohto územia.

2.1.5.3. Ovzdušie

Obec nepatrí z hľadiska čistoty ovzdušia k zaťaženým oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu. Nakoľko je obec plne plynofikovaná nepredpokladá sa výrazná produkcia ani rast úniku týchto látok do ovzdušia.

2.1.5.4. Odpady

Obec má vypracovaný Program odpadového hospodárstva (POH) na roky 2011 – 2015 s výhľadom do roku 2020.

V obci Šúrovce sa separuje sklo, papier, plasty a biologicky rozložiteľný odpad. Oddelene sa zhromažďujú odpady zo stavieb a demolácií a odpad zo záhrad, cintorína a zelene obce. V obci je zabezpečená separácia nasledovných odpadov:

20 01 01 Papier a lepenka

20 01 02 Sklo

20 01 39 Plasty

20 02 01 Biologicky rozložiteľný odpad

Od roku 2013 obec zabezpečila separáciu odpadu 20 01 40 Kovy prostredníctvom autorizovaného zmluvného partnera.

System **zhodnocovania odpadu** v obci začal v roku 2003 zavedením separovaného zberu v obci. V súčasnosti sa prostredníctvom separovaného zberu v obci a následnej recyklácie u spracovateľov zhodnocujú: papier a lepenka, sklo, plasty, biologicky rozložiteľne odpady (verejná zeleň), nebezpečné komunálne odpady.

Zber je vykonávaný viacerými spôsobmi:

- Kontajnerový systém: Separované zložky komunálneho odpadu ako plasty – PET fľaše, sklo, papier a lepenka ukladajú obyvatelia obce podľa druhu do zberných nádob a kontajnerov (na sklo sú samostatné nádoby). Bytové domy majú k dispozícii 1100l nádoby a rodinné domy 110l nádoby (plasty, papier, PET fľaše sa zhromažďujú zvlášť separovaným zberom). Nádoby na komunálny odpad je potrebné vyložiť, tak aby boli dostupné pre zberové vozidlo. Sklo sa zhromažďuje do 1100l nádob určených na sklo, ktoré sú umiestnené na určenom verejnom priestranstve v obci. Pravidelný vývoz kontajnerov zabezpečuje firma Zberné suroviny, a.s. Galanta, a to podľa stavu naplnenosti kontajnerov, spravidla 3x ročne. Papier, plastové obaly a fľaše zabezpečuje firma A.S.A. s.r.o. Trnava zberom každé štyri týždne. Separovaný odpad je sústreďovaný do plastových vriec, ktoré dostáva pravidelne každá domácnosť, v deň vývozu je potrebné vyložiť plastové vrecia pred rodinný dom, tak aby neprekážali chodcom a zároveň boli dostupné osádke zberového vozidla.

- Zber nebezpečných odpadov – 20 01 33 autobatérie a olovených batérií z komunálneho odpadu zabezpečuje na základe zmluvy spoločnosť AKU-TRANS, s.r.o. Nitra
- Zberné miesta na biologicky rozložiteľný materiál: Biologicky rozložiteľný odpad občania kompostujú na vlastných pozemkoch. Odpad z cintorína a verejných priestranstiev je skladovaný a následne odvážaný veľkokapacitnými kontajnermi firmou A.S.A. s.r.o. Trnava na skládku Trnava.
- Obec v roku 2012 zabezpečila v spolupráci so spoločnosťou WTORPOL, Bratislava zberné nádoby na šatstvo a textil.
- Vyradené elektrické a elektronické zariadenia v pravidelných intervaloch na základe zmluvy zberá firma ANEO. V deň vývozu je potrebné nepotrebné zariadenia vyložiť na verejnú komunikáciu, aby boli prístupné zberným vozom
- Odpad 17 09 04 Zmiešane odpady zo stavieb a demolácii (drobný stavebný odpad) obec zabezpečuje na základe žiadosti stavebníka alebo občanov obce, od roku 2013 obec zaviedla pravidelný zber drobných stavebných odpadov dvakrát ročne do veľkokapacitných kontajnerov.

Obec plánuje zefektívniť spôsoby nakladania s odpadom a vybudovať na svojom území zberný dvor odpadov. Podrobne je tento zámer uvedený v cieľoch PHSR a tiež smernej časti POH.

2.2. Analýza realizovaných opatrení

Pri analýze realizovaných opatrení je potrebné vychádzať z monitorovacích a hodnotiacich správ z implementovaných projektov, predovšetkým z prostriedkov Európskych spoločenských.

Predmetom analýzy realizovaných opatrení na úrovni obce sú reálne skúsenosti pri implementovaní programov na podporu rozvoja obce. Analýza sa zameriava hlavne na:

- vyhodnotenie relevantnosti existujúcej stratégie, jej doplnenie alebo úpravu,
- efektívnosť a účinnosť realizovanej podpory,
- vyhodnotenie kritických faktorov, ktoré ovplyvňujú efektívnosť a účinnosť pri implementácii programu,
- identifikáciu opatrení na zvýšenie efektívnosti realizácie procesov strategického plánovania, predovšetkým v procese monitorovania a hodnotenia.

Analýza realizovaných opatrení predstavuje zmapovanie reálnych skúseností obce Šúrovce pri implementovaní investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja za posledných päť rokov. V obci sa v ostatných rokoch zrealizovali tieto projekty:

Rok	akcia/názov	Suma EUR	Zdroj financovania	Objem pridelených prostriedkov EUR
2010	Rekonštrukcia ZŠ		ROP	
2012	Rekonštrukcia verejného osvetlenia		OP KaHR, opatrenie 2.2.	249 348,59

Doterajšie opatrenia a aktivity na zabezpečenie trvale udržateľného rozvoja obce a rozvojové projekty boli realizované len s cieľom odstránenia existujúcich disproporcií

alebo riešenia akútnych potrieb obyvateľstva, resp. s cieľom úspory disponibilných zdrojov. Medzi vlastné investície obce patrili: rekonštrukcia PO II, rekonštrukcia ciest a chodníkov a postupné budovanie kanalizačných prípojok.

Čiastočne, na úrovni vlastných podnetov a členmi zastupiteľstva obce (spravidla starostom) obstaraných informácií, boli na získanie zdrojov pre realizáciu opatrení a riešenie akútnych potrieb a disproporcií uplatňované požiadavky o dotácie na štátne orgány na úrovni ministerstiev a nimi riadených účelových organizácií. Obec využívala možnosti čerpania nenávratných finančných príspevkov z rozpočtov Európskych spoločenských len veľmi obmedzene. Skôr sa zameriavala na postupné investície z vlastných zdrojov. V tomto smere je dôležité, aby obec v budúcnosti viac využívala možnosti externých zdrojov financovania investícií z nového programového rozpočtu EÚ na roky 2014 – 2020.

2.3. SWOT analýza

SWOT analýza stručne sumarizuje silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia Z definovaných silných stránok a príležitostí pre obec vyplývajú faktory rozvoja obce. Z definovaných slabých stránok a ohrození pre obec vyplývajú kľúčové zápory obce. Identifikovaním faktorov rozvoja a záporov obce je možné navrhnúť programovú štruktúru stratégie rozvoja.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá veková, sociálna a vzdelanostná skladba obyvateľstva • dobrá poloha obce ako relaxačná zóna mimo priemyselného územia okresu Trnava • dobré prírodné dispozície pre návštevnosť obce • dostupnosť sídla kraja a okresu Trnava, taktiež miest Nitra, Hlohovec a Sereď • dopravná dostupnosť • udržiavané životné prostredie • priaznivé podmienky pre šport a rekreáciu • vyriešené zásobovanie pitnou vodou, dostatok kvalitnej pitnej vody • zabehnutý triedený zber odpadu • dostatočné územné dispozície pre rast bývania v rodinných domoch • dostatočné priestorové možnosti pre rozvoj agroturizmu • dostatok priestoru na rozvoj obce 	<ul style="list-style-type: none"> • nedobudované chodníky a miestne komunikácie • absencia bezbariérových vstupov • divoké skládky odpadu • nízka miestna zamestnanosť, dochádzka za prácou mimo obce • nedostatok miestnych pracovných príležitostí • nedobudovaná kanalizácia • nedostatočná propagácia potenciálu obce, potrieb a príležitostí rozvoja, • nedostatok a nedostatočná vybavenosť verejných priestranstiev, oddychových zón • nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov • veľké dopravné zaťaženie centra obce • nedostatočne vybudované parkovacie plochy popri hlavnej ceste • nedoriešená likvidácia biologického odpadu • nedostatočné množstvo zelene v intraviláne obce • sociálna infraštruktúra • nedostatočná podpora začínajúcich živnostníkov a podnikateľov • chýbajúca cyklotrasa
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • dobudovanie a rekonštrukcia 	<ul style="list-style-type: none"> • rast nezamestnanosti

<ul style="list-style-type: none"> • chodníkov a miestnych komunikácií • výsadba zelene mimo zastavaného územia obce • využitie finančných zdrojov z Environmentálneho fondu, fondov EÚ, dotácií a mimorozpočtových zdrojov • spätný migračný trend z mesta na obec • vybudovanie infraštruktúry sociálnych služieb • vybudovanie detského ihriska • postupné dobudovanie infraštruktúry a podmienok pre výstavbu bytových domov a rodinných domov • príchod nových investorov do územia • účinnejšia propagácia možností podnikania a otvorenia obchodnej siete • regionálna spolupráca v rámci rozvoja cestovného ruchu • regionálna spolupráca v oblasti rozvoja kultúry a športu • vybudovanie cyklotrasy s prepojením na okolité obce • možnosť využitia nezamestnaných na verejné práce, rekonštrukciu chodníkov a miestnych komunikácií • využitie zachovaných historicky zaujímavých sedliackych domov na agroturizmus, múzeum a pod. • možnosť zriadenia vlastných prevádzok obcou za účelom rastu vlastných zdrojov • možnosť vytvárania podmienok a podpory tvorby nových prevádzok podnikateľmi • potenciál pre rozvoj remesiel 	<ul style="list-style-type: none"> • rast životných nákladov (energie, potraviny, služby) • zníženie zamestnanosti v poľnohospodárstve • jadrová bezpečnosť a ohrozenie zložiek životného prostredia • migrácia obyvateľstva • starnutie obyvateľstva • vznik centra rádioaktívnych skladov a vyhoreného jadrového paliva SR bez náhrady vplyvov • konkurencia turisticky atraktívnych lokalít (Piešťany, Trnava, pohorie Malé Karpaty) • pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí v obci • zvyšovanie dopravnej zaťaženia obce a s tým súvisiaci hluk a emisie • zánik organizovanej formy záujmovo-umeleckých činností • veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU • zhoršujúci sa stav komunikácií • nedoriešené majetkové vzťahy k pozemkom
--	--

2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

2.4.1. Kľúčové disparity

Zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce Šúrovce:

- **nevyužitý potenciál v obecnom majetku** – obec disponuje viacerými nehnuteľnosťami, ktoré nie sú plne využívané, prípadne nie sú využívané vôbec.
- **nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry** – je potrebné dobudovať kanalizačné prípojky, obec by zároveň mala pripraviť plán dobudovania miestnych ciest a chodníkov, prístupov z ciest k domom, parkovacích miest, bezbariérových vstupov, zatrávených plôch a pod.
- **nevyhovujúci stav sociálnej infraštruktúry** – v obci chýba zariadenie sociálnych služieb

- **nevyhovujúci stav občianskej vybavenosti** – slabá ponuka obchodov a služieb, v tejto oblasti je v možnostiach obce iba vytvoriť podmienky pre nápravu tohto stavu
- **nevyhovujúci stav odpadového hospodárstva** – slabá úroveň separácie odpadu
- **nízky podiel zariadení pre rozvoj agroturistiky a rekreácie**
- **nedostatok zdrojov na ekologizáciu územia, ochranu životného prostredia a preventívne opatrenia na opakovaný výskyt divokých skládok a porušovanie príslušných predpisov**

2.4.2. Hlavné faktory rozvoja

Na základe SWOT analýzy (silných stránok a príležitostí) boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce:

- zlepšiť technickú infraštruktúru
- zlepšiť sociálnu infraštruktúru
- podporovať ďalší rozvoj individuálnej bytovej výstavby
- podporovať rozvoj obchodu a služieb v obci
- zvýšiť príťažlivosť obce pre nových investorov
- využívať informačné technológie a nové komunikačné systémy pre zlepšenie propagácie obce a ponuky produktov cestovného ruchu
- rozvíjať kvalitné sociálne služby
- podporovať kultúrne a športové aktivity v obci
- zvyšovať environmentálne povedomie občanov – informácie o spracovaní bio odpadu
- podporovať ekologizáciu územia a ochranu životného prostredia
- využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie na realizáciu investičných a neinvestičných projektov
- využívať spoluprácu na úrovni mikroregiónu, prípadne kraja za účelom zvýšenia propagácie a podpory cestovného ruchu, kultúry a športu – napríklad formou budovania cyklotrás, turistických chodníkov a náučných chodníkov

2.5. Finančná analýza

Základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka (podľa zákona č. 369/1990 Zb. Par. 9). Paragraf 5 zákona 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov definuje príjmy obce následne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,

f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,

g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,

h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,

i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,

j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel, k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, zisk z podnikateľskej činnosti, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

Podľa paragrafu 9 tohto zákona môže obec zostaviť viacročný rozpočet ako ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

2.5.1. Prehľad majetku a zdrojov

Dlhodobý majetok obce Šúrovce sa od roku 1990 vyvíja, rozširuje podľa aktuálnych potrieb. V súčasnosti je hodnota dlhodobého obecného majetku v obstarávacích cenách **2 751 449 EUR.**

2.5.2. Štruktúra majetku a rozloženie zdrojov

Aktíva /netto/

Názov	2010	2011	2012
Neobežný majetok spolu	1 492 979	2 427 797	2 751 449
Z toho:			
dlhodobý nehmotný majetok	2 276	2 355	2 355
dlhodobý hmotný majetok	889 348	1 821 811	2 145 463
dlhodobý finančný majetok	603 631	603 631	603 631
Obežný majetok spolu	404 517	355 763	376 302
Z toho:			
Pohľadávky	59 438	28 043	24 886
Finančný majetok	43 478	34 125	64 030

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce 2014 - 2020

Poskytnuté návratné fin. výpomoci	0	0	0
Zásoby	0	0	0
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	301 601	293 595	287 385
Časové rozlíšenie NaP budúcich období	7 987	3 751	0
SPOLU	1 905 483	2 787 311	3 127 752

Viac ako 77 % zdrojov obce je viazaných v dlhodobom majetku, obežný majetok predstavuje približne 376 000 EUR, čo každoročne vytvára pomerne široký priestor na investície.

Pasíva

Názov	2010	2011	2012
Vlastné imanie .	1 697 969	1 680 589	1 776 003
Z toho:			
oceňovacie rozdiely	0	0	0
výsledok hospodárenia /VH/	- 18 586	900	- 136 615
Z toho:			
nevysporiadaný VH z minulých rokov	1 716 555	1 679 689	1 912 619
VH za účtovné obdobie			
Závazky	194 160	130 633	88 940
Rezervy	30 100	20 000	0
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0	0	0
Dlhodobé záväzky	87 587	78 410	69 863
Krátkodobé záväzky	76 473	32 223	12 305
Bankové úvery a ostatné	0	0	0
Časové rozlíšenie- výdavky/výnosy budúcich období	13 354	63 036	58 144
Spolu	1 905 483	1 874 258	1 923 088

2.5.3. Prehľad pohľadávok a záväzkov

Obec má pohľadávky voči štátnemu rozpočtu vo forme nedaňových príjmov s vysokou pravdepodobnosťou úhrady. Čo sa týka záväzkov, obec v roku 2012 splácala jeden úver z predchádzajúcich rokov – v roku 2002 uzavrela zmluvu o úvere so Štátnym fondom rozvoja bývania (ŠFRB) na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške 159 496,78 EUR, zostatok úveru k 31.12.2012 je 69 052 EUR. Krátkodobé záväzky k 31.12.2012

dosiahli výšku 12 305 EUR (zväčša išlo o záväzky voči dodávateľom), všetky boli uhradené v januári 2013.

2.5.4. Analýza príjmov a výdavkov

Vývoj pomeru medzi príjmami obce z daní a majetku voči príjmom zo štátneho rozpočtu v ostatných rokoch potvrdzuje čiastočnú závislosť obce od prostriedkov štátneho rozpočtu. Potvrdzuje to aj podiel príjmov zo štátneho rozpočtu na celkových príjmoch – približne 30%, no veľkú časť príjmov obce tvoria podielové dane (až 42%), ktorých výška je závislá od rozhodnutia vlády SR. Príjmy obce z miestnych daní a poplatkov predstavujú len približne 13% celkových príjmov, v podobnej výške sú aj nedaňové príjmy (13,96%) z vlastnej činnosti obce.

Tabuľka 13

Sumár a rozbor príjmov a ich podiel na celkových príjmoch obce za rok 2012

	v EUR	v %
Daňové príjmy	545 259	55,82%
Z toho:		
- podielové dane	414 105	42,39%
- dane z nehnuteľnosti	71 049	7,27%
- miestne dane a poplatky	60 105	6,15%
Nedaňové príjmy	136 407	13,96%
Granty a transfery	295 243	30,22%
Bežné príjmy celkom	976 909	100%
Kapitálové príjmy celkom	0	100%

Pozn.: nedaňové príjmy sú príjmy z podnikania, vlastníctva majetku, administratívnych poplatkov, úrokov a výnosov z vkladov.

Na celkových výdavkoch sa bežné (prevádzkové) výdavky podieľajú vo výške 95 %. Tieto výdavky neprinášajú priamy efekt pre rozvoj obce, ale predstavujú finančné zdroje spotrebované na chod samosprávy.

Sumár bežných výdavkov a ich podiel na celkových výdavkoch obce za rok 2012

Bežné výdavky 880 831 EUR

Celkové výdavky 924 635 EUR

Obec plní schválený rozpočet uspokojivo, na úrovni 90 a viac percent oproti plánovanému rozpočtu, a to za celé sledované obdobie v rokoch 2007-2012.

Vzhľadom k celkovej výške disponibilných zdrojov obce, celkových každoročných príjmov a výdavkov obce je potešujúce, že obec vykazuje nízku mieru zadlženosti. Obec kryje svoj majetok výlučne z vlastných zdrojov. Podľa bilančného pravidla má obec vyvážené zdroje krytia z časového hľadiska.

3. Strategická časť

3.1. Rozvojová stratégia

Stratégia rozvoja obce je v súlade so strategickými dokumentmi SR a EÚ a vychádza z výsledkov realizovaných analýz. Nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie programovej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Nakoľko proces strategického plánovania tvorí vertikálne aj horizontálne prepojený systém, aj v prípade definovania stratégie platí priama previazanosť medzi jednotlivými programovými dokumentmi.

Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:

- ciele,
- priority,
- opatrenia,
- aktivity,
- merateľné ukazovatele, ktoré sú sledované pre každú z vyššie uvedených kategórií.

3.1.1. Ciele a priority

Obec Šúrovce pri výkone samosprávy podľa paragrafu 4, ods. 3 zákona 369/1990 Zb. O obecnom zriadení zabezpečuje najmä:

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej

starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,

i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,

j) obstaráva a schvaľuje územno-plánovaciú dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,

k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,

l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,

m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,

n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,

o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,

p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,

r) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,

s) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Na základe analýzy súčasného stavu obce, analýzy realizovaných projektov, SWOT, určených hlavných faktorov rozvoja a na základe hlavných funkcií, ktoré plní samosprávna obce, **strategickým cieľom** Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce je:

konkurencieschopná, príťažlivá obec s vidieckym charakterom osídlenia, zabezpečujúca primeranú kvalitu života pre všetkých jej obyvateľov vo všetkých oblastiach, využívajúca všetky možnosti pre zabezpečenie stabilných a trvalo udržateľných podmienok rozvoja v súlade s ochranou životného prostredia a udržateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.

Vzhľadom na identifikované disparity, dosiahnutie strategického cieľa obec zabezpečí realizáciou nasledujúcich špecifických cieľov:

1. rozvoj hospodárstva
2. rozvoj technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti
3. zabezpečenie a udržanie kvalitných pracovných podmienok zvyšovaním konkurencieschopnosti obce a vytvorením podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania
4. zvyšovaním úrovne spoločenského a kultúrneho života obyvateľov obce v zdravom prostredí

5. zlepšovaním životného prostredia

V súlade s vyššie uvedeným strategickým cieľom a špecifickými cieľmi sú hlavnými prioritami obce Šúrovce v rokoch 2014 – 2020:

Priorita č. 1 Podpora hospodárskeho rozvoja obce

Priorita sa zameriava na podporu kontinuálneho, konkurencieschopného, trvalo udržateľného ekonomického rozvoja a rozvoja cestovného ruchu v súlade s územným plánom obce s dôrazom na vysokú kvalitu poskytovaných služieb pri využití prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce.

Priorita č. 2 Rozvoj a obnova obce

Priorita sa zameriava na vytvorenie infraštruktúry, ktorá umožní dosiahnutie moderných štandardov a trvalo udržateľný ekonomický a sociálny rozvoj obce pomocou obnovy a ďalšieho rozvoja kvality školstva, sociálnych služieb, kultúry a športu, resp. kvality infraštruktúry podporujúcej tieto špecifické oblasti.

Priorita č. 3 Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry

Priorita sa zameriava predovšetkým na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva, realizáciu opatrení na zabezpečenie ochrany pred povodňami, na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, ako aj zachovanie, ochranu a obnovu prírodného prostredia obce so zreteľom na trvalo udržateľný rozvoj vidieka.

Stanovené priority sú v súlade s prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009 - 2015.

3.1.1.1. Opatrenia a aktivity

Nasledujúce riadky popisujú konkrétne opatrenia a aktivity, odporúčané projektové zámery. Termín realizácie, predpokladaný rozpočet, zdroje financovania a merateľné ukazovatele jednotlivých priorít, opatrení a aktivít podrobne obsahuje kapitola 3.2 Finančný plán, konkrétne podkapitoly 3.2.1. a 3.2.2., ktoré obsahujú všetky potrebné informácie v tabuľkovej forme.

Priorita č. 1 Podpora hospodárskeho rozvoja obce

Priorita sa zameriava na podporu kontinuálneho, konkurencieschopného, trvalo udržateľného ekonomického rozvoja a rozvoja cestovného ruchu v súlade s územným plánom obce s dôrazom na vysokú kvalitu poskytovaných služieb pri využití prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce.

V rámci Priority č.1 budú podporované dve opatrenia:

Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja malého a stredného podnikania

Opatrenie 1.2: Podpora rozvoja cestovného ruchu a rekreácie

Výsledkom podpory by malo byť rozvoj malého a stredného podnikania, podpora začínajúcich podnikateľov a vytvorenie priestorov pre obchodné centrum, ktoré pokryje potreby a dopyt zo strany obyvateľov obce. V súvislosti s vytvorením adekvátnych podmienok pre podnikanie a obchodné služby by okrem kvality života mala stúpnúť aj zamestnanosť v obci.

Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja malého a stredného podnikania

Cieľom opatrenia je vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj malých a stredných podnikateľov, pre slovenských a zahraničných investorov v priemyselnej výrobe a v cestovnom ruchu, čo priamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v obci. Prijemcami pomoci budú obec, malí a strední podnikatelia, živnostníci a občania obce, pre ktorých sa na základe vytvorených nových prevádzok vytvoria nové pracovné príležitosti. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.1 bude obec a súkromní podnikatelia.

Aktivity:

- podpora budovania malých a stredných výrobných prevádzok
- podpora začínajúcich podnikateľov
- podpora vytvorenia obchodného centra a služieb

Odporúčané projektové zámery:

- Vybudovanie centra remesiel a služieb – Dom tradičných remesiel a služieb
- Vytvorenie databázy a ponuky investičných príležitostí
- Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby
- Zavedenie systému obecnej podpory pre podnikateľov, občanov na rozvoji podnikateľských aktivít s priaznivým dopadom na zamestnanosť

Opatrenie 1.2: Podpora rozvoja cestovného ruchu a rekreácie

Cieľom opatrenia je umožniť verejnému sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu v súlade s územným plánom obce, čo nepriamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v oblasti služieb. Prijemcom bude obec, ktorá svojimi aktivitami, pri využití prírodného a kultúrneho potenciálu obce vytvorí podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, na základe čoho sa zlepšia služby poskytované návštevníkom obce a vytvoria sa

nové pracovné príležitosti v oblasti služieb v cestovnom ruchu. Realizačný orgán aktivít Opatrenia 1.2. bude obec a súkromní podnikatelia.

Aktivity:

- rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu

Odporúčané projektové zámery:

- vybudovanie náučných chodníkov a značenia v obci
- vybudovanie cyklotrasy, napojenie na plánované regionálne cyklotrasy

Priorita č. 2 Rozvoj a obnova obce

Priorita sa zameriava na vytvorenie infraštruktúry, ktorá umožní dosiahnutie moderných štandardov a trvalo udržateľný ekonomický a sociálny rozvoj obce pomocou obnovy a ďalšieho rozvoja kvality školstva, sociálnych služieb, kultúry a športu, resp. kvality infraštruktúry podporujúcej tieto špecifické oblasti.

V rámci Priority č.2 budú podporované tri opatrenia:

Opatrenie 2.1: Rozvoj technickej infraštruktúry

Opatrenie 2.2: Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Opatrenie 2.3: Rozvoj školskej, kultúrnej a športovej infraštruktúry

Výsledkom podpory by malo byť zlepšenie stavu obecného majetku a zvýšenie kvality života v obci.

Opatrenie 2.1: Rozvoj technickej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je rekonštruovať a budovať novú infraštruktúru v obci, vybudovať prepojenia medzi jednotlivými časťami obce pre peších aj cyklistov, umožniť verejnému sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v súlade s územným plánom obce, čo nepriamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v oblasti služieb. Príjemcom pomoci bude obec, ktorá svojimi aktivitami, pri využití prírodného a kultúrneho potenciálu obce, vytvorí podmienky pre ochranu zdravia a majetku, rozvoj podnikania, cestovného ruchu, bývania, kvality života a vyrovnania. Realizačný orgánom opatrenia 2.1 bude obec a súkromní investori.

Aktivity:

- Dobudovanie tlakovej kanalizácie v obci a napojenie na ČOV Zeleneč
- Vybudovanie chodníkov a parkovísk s cieľom posilniť dopravnú bezpečnosť na hlavnej komunikácii - štátnej ceste
- Revitalizovať verejné priestranstvá a dobudovať ich vybavenie s cieľom posilniť rozvoj kultúry, športu, cestovného ruchu a obchodu (historické centrum obce, športový areál, trhovisko)
- Zlepšovanie bytovej situácie formou IBV (8 – 10 bytov ročne)

Odporúčané projektové zámery:

- **dobudovanie kanalizačných prípojok a napojenia na ČOV Zeleneč**
- **vybudovanie bezbariérového prístupu na obecný úrad, postupne aj v ďalších verejných budovách**
- **vybudovanie chodníkov** zvýši bezpečnosť občanov a návštevníkov obce
- **vybudovanie parkovacích plôch**
- **vybudovanie miestnych komunikácií** zvýši bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej premávky v obci a zlepši celkový vzhľad obce za podmienok neustáleho znižovania negatívnych dopadov dopravy na životného prostredie
- **vybudovanie cyklotrás na území celej obce**
- **aktualizácia územného plánu s ohľadom na aktuálne potreby**
- **vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách**

Opatrenie 2.2: Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je cez rozvoj sociálnej infraštruktúry poskytnúť starším občanom obce kvalitné služby v období, keď sú odkázaní na pomoc druhých. Príjemcom pomoci bude obec, resp. obcou zriadená nezisková organizácia, ktorá realizáciou opatrenia vytvorí podmienky pre zabezpečenie pomoci odkázaným občanom. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 2.2 bude obec.

Aktivity:

- Podpora zotrvania občanov obce v ich prirodzenom prostredí, poskytovanie pobytových služieb iba v súlade s potrebou intenzívnej pomoci
- Zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva poskytovaných obcou
- Vytvoriť organizačné a materiálne podmienky na realizáciu úloh obce podľa zákona o sociálnych službách a Komunitného plánu sociálnych služieb obce

Odporúčané projektové zámery:

- Rozširovať a skvalitňovať **opatrovateľskú službu pre občanov** v súlade s potrebami, resp. pre obyvateľov zdravotne postihnutých zriadiť asistenčnú službu, príp. odľahčovaniu službu;

- Rozširovať **podporné služby** pre starých a osamelých občanov – donáška obedov, dovoz liekov, zapožičiavanie pomôcok, zriadenie práčovne, dovoz liekov a pod.;
- Zriadiť v obci „**Denné centrum pre deti, rodiny, osoby so zdravotným postihnutím a seniorov**“
- Zabezpečiť **odborné vzdelanie pracovníka obce** v oblasti sociálnej práce obce pre potreby základného sociálneho poradenstva.
- Zamerať sa na možnosti **efektívneho využívania voľného času detí a mládeže v obci**, organizovanie voľno časových aktivít, krúžky,....;
- **Vybudovať ihrisko pre deti a mládež a oddychovú zónu;**

Opatrenie 2.3: Rozvoj školskej, kultúrnej a športovej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je cez rozvoj kultúrnej infraštruktúry zabezpečiť zachovanie ľudových tradícií, remesiel a kultúrneho dedičstva. Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecného majetku v oblasti kultúrnej infraštruktúry, čo umožní ďalší rozvoj umeleckých súborov v obci. Realizačným orgánom aktivít bude obec. Zároveň je cieľom opatrenia cez rozvoj športovej infraštruktúry zabezpečiť aktívne trávenie voľného času deťom a mládeži a ostatným občanom obce zabezpečiť možnosť športového vyžitia po práci. Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecného majetku v oblasti športovej infraštruktúry a vytvorí športové podmienky pre všetky vekové kategórie obyvateľov obce. Realizačným orgánom aktivít bude obec.

Odporúčané projektové zámery:

- rekonštrukcia materskej škôlky
- rozšírenie ponuky kultúrnych aktivít v obci
- Propagácia podujatí, budovanie imidžu kultúrnej, športovo zdatnej a zdravej obce
- Revitalizácia verejných priestranstiev, historického centra obce
- Vybudovanie spoločensko-kultúrno-športového centra – Balata
- Spracovanie koncepcie výstavby a modernizácie všetkých športových zariadení na území obce

Priorita č. 3 Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry

Priorita sa zameriava predovšetkým na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva.

V rámci Priority č.3 bude podporované jedno opatrenie:

Opatrenie 3.1: Ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia

Výsledkom podpory by malo byť zavedenie separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov, kompostovania, environmentálna výchova a vzdelávanie s cieľom zachovať kvalitu životného prostredia obce a zvýšenie úrovne separácie odpadov.

Cieľom opatrenia je naplánovanými aktivitami dosiahnuť ozdravenie životného prostredia, lepší estetický vzhľad obce rekultiváciou plôch verejnej zelene a hospodárnejšie nakladanie s odpadmi. Prijemcami pomoci bude obec a podnikateľský subjekt, ktorí na základe realizácie jednotlivých aktivít opatrenia zlepšia životné podmienky obyvateľov obce. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 3.1 bude obec a podnikateľský subjekt.

Odporúčané projektové zámery:

- Vybudovanie zberného dvora na vyseparované zložky komunálneho odpadu + nákup/prenájom manipulačnej techniky
- Zavedenie separovaného zberu pre zložky komunálnych odpadov, pre ktoré sú obce povinné zaviesť separovaný zber od 1.1.2010 podľa § 39 ods. 14 zákona o odpadoch (papier, plasty, **kovy**, sklo , BRO) v celej obci
- zabezpečiť domáce kompostéry pre min. 50% domácností v obci
- Oboznámenie občanov o znečistení odtokových vôd a upchaní kanalizácii v dôsledku zbavovania sa jedlých olejov a tukov cez stokovú sieť, vysvetlenie výhod zavedenia separovaného zberu
- Zvýšenie kvalitatívnej úrovne separovaného zberu komunálnych odpadov
- prehodnotiť ekonomické nástroje na podporu zvýšenia a zefektívnenia separovaného zberu s cieľom znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu
- Zvyšovanie osvedy a propagácie v oblasti separovaného zberu komunálnych odpadov ako súčasť investičných aktivít v projekte
- **Rekultivovanie plôch verejnej zelene a neudržiavané verejné priestranstvá** - vytváranie pásov zelene pozdĺž komunikácií, malých parčíkov s drobnou architektúrou
- **Vysadenie pásma izolačnej zelene proti hluku a prašnosti**

3.1.1.2. Opis rozvojovej stratégie

Presun kompetencií na nižšie samosprávne celky v rámci reformy verejnej správy na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, vo svojom článku I § 2 definuje prechod určitých kompetencií do pôsobností obce. Na úseku regionálneho rozvoja prechádzajú pôsobnosti:

- Vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja,
- Vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja,
- Koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

Na zákon č. 416 nadväzuje zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý na základe Metodického príručky Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja

Slovenskej republiky ustanovuje základnú štruktúru Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Ten pozostáva z analýzy hospodárskeho a sociálneho prostredia obce, ustanovenia základných smerov jej rozvoja v podobe priorít, opatrení a projektových zámerov.

Regionálna politika predstavuje aktívne ovplyvňovanie a koordináciu hospodárskych procesov v územných častiach štátu alebo väčšieho ekonomického priestoru. Snaží sa o ovplyvňovanie rozvoja veľkých územných celkov danej krajiny. Jej účastníkmi sú: štát a jeho orgány, ministerstvá a samosprávy územných celkov. V rámci regiónov vykonávajú vlastnú politiku rozvoja územia obce, ktoré pri tom využívajú princípy územného regionálneho marketingu.

V podmienkach menších obcí sú tieto kompetencie jednou z možností ako naštartovať trvalo udržateľný rozvoj a využitie miestnych (historických, kultúrnych a prírodných) zdrojov rozvoja na posilnenie a rozvoj hospodárstva, sociálnej a kultúrnej základne, na vznik nových podnikateľských aktivít a pracovných príležitostí, čím sa dosiahnu vyššie príjmy na základe čoho sa zlepší kvalita života obyvateľstva.

PHSR obce Šúrovce je strednodobý programový dokument vypracovaný na obdobie siedmich rokov, v ktorom sú jasne vymedzené hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj územia spoločné a vytýčenie opatrení, ktoré prispejú k riešeniu týchto problémov.

Cieľom PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Je v súlade aj s princípmi dokumentu Zdravie pre všetkých, ktorý má za cieľ vytvoriť atraktívnu a bezpečnú obec s dobrým životným prostredím. Jeho poslaním je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na politickú príslušnosť štatutárneho zástupcu obce a obecného zastupiteľstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Rozvojová stratégia je vypracovaná v súlade s globálnym cieľom a prioritami v súčasnosti platným Národným rozvojovým plánom v kvalite odpovedajúcej štandardom Európskej únie. Súčasne je vypracovaný aj v súlade s návrhom Partnerskej dohody na roky 2014 - 2020. Stratégia je výsledkom kombinácie dvoch prístupov: štruktúrneho a regionálneho.

Strategický cieľ a špecifické ciele Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce konkrétne naplňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu Integrovaného regionálneho operačného programu na roky 2014 - 2020. Projektové zámery realizované v súlade s PHSR obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podporia úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce naviazal aj na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009 - 2015, ktorý stanovuje strategické vízie, ciele a opatrenia v oblastiach: technická infraštruktúra, cestovný ruch, podnikanie poľnohospodárstvo, sociálna oblasť a zdravotníctvo, životné prostredie, školstvo. PHSR obce je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov,

ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov pri rešpektovaní územného plánu obce.

Tento strategický dokument posilní regionálny rozvoj tým, že stanoví postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a podporou prípravy strategicky významných projektov.

Merateľné ukazovatele

Na hodnotenie postupu realizácie PHSR obce sa uplatnia nasledovné merateľné ukazovatele:

- počet realizovaných projektov
- počet realizovaných opatrení
- percento medziročného rastu vlastných príjmov obce
- medziročný nárast počtu miestnych podnikateľských subjektov

Pri hodnotení účinnosti realizovaných opatrení, aktivít a projektov budú uplatnené konkrétne merateľné ukazovatele uvedené pri každej aktivite.

3.2. Finančný plán

Indikatívny finančný plán špecifikuje pre každú prioritu a na každý rok finančný prídelený. Ide o finančný prídelený plánovaný ako príspevok z každého fondu a podľa potreby aj z Európskej investičnej banky, iných finančných nástrojov (pokiaľ priamo prispievajú k príslušnému finančnému plánu), ako aj o celkovú výšku verejných a odhadovaných súkromných zdrojov, ktoré zodpovedajú podielu každého jednotlivého fondu. Celkový príspevok z fondov plánovaný na každý rok musí byť kompatibilný s príslušným finančným výhľadom.

Indikatívny finančný plán obsahuje odhadovaný percentuálny podiel financií obce a súkromného sektora pre jednotlivé aktivity s ohľadom na dostupné zdroje z fondov Európskych spoločenstiev (programovacie obdobie 2014-2020).

3.2.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Merateľné ukazovatele	Termín realizácie	Verejné zdroje v %	Súkromné zdroje v %	
						Vlastné zdroje, pôžičky, úvery	súkromní investori
Priorita 1	1.1. Podpora rozvoja malého a stredného podnikania	Podpora budovania malých a stredných výrobných prevádzok	Počet novootvorených prevádzok	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Podpora začínajúcich podnikateľov	Počet začínajúcich podnikateľov	2014-2020	0,00%	100,00%	-
		Vytvorenie obchodného centra služieb		2014-2020	0%	-	100,00%
	1.2. Podpora rozvoja cestovného ruchu a rekreácie	Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu	Počet vybudovaných cyklotrás v m2	2014-2020	-	50,00%	50,00%
Priorita 2	2.1. Rozvoj technickej infraštruktúry	Dobudovanie kanalizácie a prípojok v obci	Počet prípojok	2014-2020	0,00%	0,00%	100,00% (TAVOS)
		Vybudovanie chodníkov	Počet vybudovaných chodníkov v m2	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Vybudovanie parkovísk v obci	Počet vybudovaných parkovacích miest	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Rekonštrukcia miestnych chodníkov a ciest	Počet rekonštruovaných chodníkov/ciest v m2	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Revitalizácia verejných priestranstiev v obci	Počet revitalizovaných priestranstiev v m2	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Vybudovanie inžinierskych sietí v lokalitách pre IBV	Počet sietí v m2 Počet nových prípojok	2014-2020	30,00%	70,00%	-
		Aktualizácia územného plánu obce		2014-2020	-	100%	-
		Budovanie bezbariérových vstupov	Počet bezbariérových vstupov	2014-2020	95,00%	5,00%	-

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce 2014 - 2020

		do verejných budov					
	2.2. Rozvoj sociálnej infraštruktúry	Podpora rozvoja opatrovateľskej služby a ostatných terénnych služieb	Počet opatrovateliek	2014-2020	95,00%	5,00%	-
			Počet terénnych služieb v obci				
		Zriadenie Denného centra pre deti, rodiny, osoby so ZŤP a seniorov	Počet klientov	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Zabezpečiť odborné vzdelávanie pracovníkov obce v oblasti sociálnej práce	Počet vyškolených pracovníkov	2014-2020			
		Podpora efektívneho využívania voľného času detí a mládeže	Počet mimoškolských aktivít poskytovaných v obci	2014-2020			
		Vybudovanie ihriska pre deti a mládež		2014-2020	95,00%	5,00%	-
	2.3. Rozvoj školskej, kultúrnej a športovej infraštruktúry	Rekonštrukcia materskej škôlky	Kapacita MŠ	2014-2020	95,00%	5,00%	-
			Počet rekonštruovaných m2				
		Rozšírenie ponuky kultúrnych aktivít v obci	Počet kultúrnych podujatí v obci/rok	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Zlepšenie propagácie obce v oblasti cestovného ruchu		2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Revitalizácia historického centra obce	Počet revitalizovaných m2	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Vybudovanie spoločensko-kultúrno-športového centra		2014-2020	-	-	100%
		Spracovanie koncepcie výstavby a modernizácie športových zariadení v obci	Počet koncepcií	2014-2020	-	100%	-
	Priorita 3	3.1. Ochrana, zlepšenie a obnova	Vybudovanie zberného dvora	Počet separovaných zložiek odpadov v obci	2014-2020	95,00%	5,00%

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce 2014 - 2020

	životného prostredia						
		Zavedenie separovaného zberu pre kovy, veľkorozmerný odpad a BRO	Počet separovaných zložiek odpadov v obci Množstvo vyseparovaných komodít v tonách	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Zefektívnenie systému separovaného zberu odpadov v obci	Množstvo vyseparovaného odpadu v obci/rok v tonách	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Rekultivácia plôch verejnej zelene	Počet rekultivovaných plôch v m2	2014-2020	95,00%	5,00%	-
		Výsadba izolačnej zelene proti hluku a prašnosti	Výsadba izolačnej zelene v m2	2014-2020	95,00%	5,00%	-

4. Programová časť

4.1. Zabezpečenie realizácie

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností, a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- štátnych fondov – dotácie,
- rozpočtu samosprávnych krajov,
- rozpočtu obcí – vlastné prostriedky
- prostriedky fyzických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- prostriedky iných právnických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií.

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov.

Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok na získanie týchto zdrojov. Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným cieľom štrukturálnej politiky.

V programovacom období 2014 – 2020 bude môcť obec čerpať z Integrovaného regionálneho operačného programu a Operačného programu Kvalita životného prostredia. Ďalej je možné využívať aj zdroje z programu INTERREG pre projekty cezhraničnej, nadnárodnej spolupráce a ďalších podporných programov. Región Trnavského samosprávneho kraja je zapojený do INTERREG III A – Slovensko-Česká, Slovensko- Maďarsko-Ukrajinská a Slovensko - Rakúska spolupráca.

Ďalšími možnosťami financovania projektov disponujú ministerstvá, perspektívne Trnavský samosprávny kraj a rôzne súkromné a alebo vládne nadačné fondy na území Slovenska či iných štátov. Bankové inštitúcie poskytujú okrem komerčných úverov a pôžičiek i podporné programy pre spolufinancovanie životaschopných projektových zámerov .

4.2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania. Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca. Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz. Je však potrebné, aby existovala koordinačná skupina, ktorá bude dostatočne operatívna a zložená z ľudí verejného a súkromného sektora.

Riadiacim orgánom PHSR na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PHSR na úrovni obce je **starosta obce**. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PHSR sú starosta obce, ním riadené inštitúcie obce a vybraní partneri projektov. Orgány zodpovedajú za systém riadenia PHSR a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Obec má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja z vlastných zdrojov. Realizácie projektov vyprofilovali medzi pracovníkmi obce odborne zdatný projektový tím, postačujúci pre úspešné riadenie projektov v budúcnosti.

4.3. Monitorovanie a hodnotenie

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné, aby na úrovni obce bola zriadená koordinačná komisia, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov v úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šúrovce na roky 2014-2020 nasledovné strategické dokumenty:

- Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky

- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Stratégia rozvoja konkurencie schopnosti Slovenska do roku 2010

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.

- Územný plán obce Šúrovce

Obecné zastupiteľstvo obce Šúrovce bude na svojich stretnutiach dvakrát ročne prehodnocovať plnenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať vytvorená monitorovacia skupina.

5. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 5 – 10 rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PHSR je natoľko dôležité a užitočné, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

6. Výklad pojmov a skratiek

BJ Bytová jednotka

ČOV Čistička odpadových vôd

ESF Európsky sociálny fond

ERDF Európsky fond regionálneho rozvoja

KRIS Konceptcia rozvoja informačných systémov

MŠ Materská škola

PHSR Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

RVC Regionálne vzdelávacie centrum

SE Slovenské elektrárne, a.s.

SPP Slovenský plynárenský podnik, a.s.

ŠK Športový klub

TKO Tuhý komunálny odpad

VÚC Vyšší územný celok

ZMOS Združenie miest a obcí Slovenska

ZŠ Základná škola

ZUŠ Základná umelecká škola